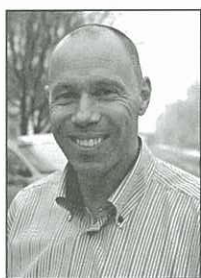
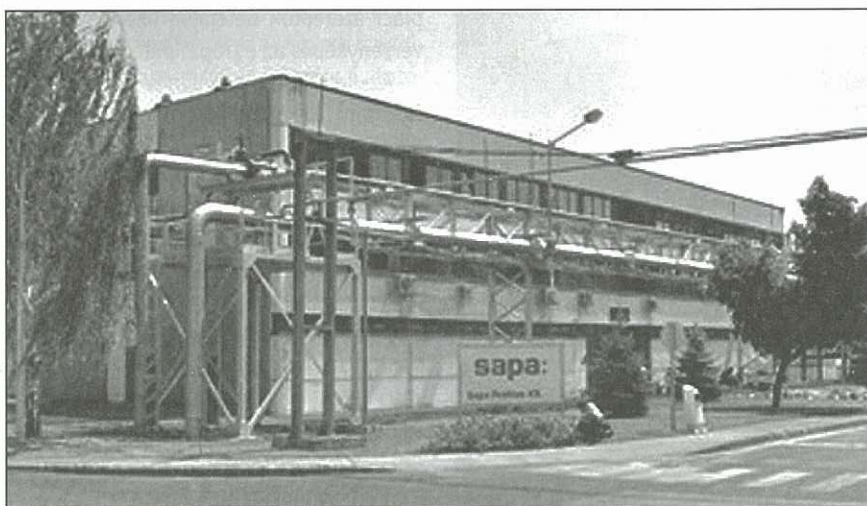

- [56] D. Takács–L. Sziráki–T. Török–J. Sóllyom–Z. Gács–K. Gál–Solymos: Effects of pre-treatments on the corrosion properties of electroless Ni-P layers deposited on AlMg₂ alloy, *Surface and Coatings Technology*, 201 (2007) pp. 4526-4535.
- [57] G. Salvago–P. Cavallotti: *Plating* 59 (7) (1972) 665.
- [58] K. Shimizu, P. Skeldon, G.E. Thompson, G.C. Wood: GDOES depth profiling analysis of amorphous Ni-P-plated aluminium hard disks, *Surface and Interface Analysis*, 29 (2000) pp. 151-154.
- [59] T. Asam: A kémiai nikkelezett minták profilanalízise GDOES módszerrel, 2005.09.19. TAZ GmbH, Eurasburg, Németország
- [60] T. Török, L. Sziráki, D. Takács: Analysis of nickel phosphorus coatings developed after different pre-treatments on an aluminium alloy substrate, *EUROCORR 2005*, 4-8 September, Lisbon-Portugal, Conf. Proceedings in CD-ROM (10 pages)
- [61] Sóllyom J.: A kémiai nikkelezett minták röntgendiffrakciós vizsgálata D8 Advance (Bruker AXS) berendezéssel, 2005. december 2., Fém-tani és Képlékenyalakítástani Tanszék, Miskolci Egyetem
- [62] Veres L.: Alumínium felületnemesítése kémiai (vegyi) nikkelezéssel, Diplomamunka, Fém-tani és Képlékenyalakítástani Tanszék, Metallurgiai és Öntészeti Tanszék, Miskolci Egyetem, 2006.

JOHN VAN DEN NIEUWELAAR

Skandináv piaci szereplők a székesfehérvári alumíniumiparban

A Sapa célja az alumíniumipar Toyotájává válni.

John van den Nieuwelaar a Sapa Profiles Kft. Managing Directorja Magyarországon, Ausztriában, Szlovéniában és Horvátországban. Gépészmérnöki tanulmányait követően, amelyeket az Eindhoven Műszaki Egyetemen folytatott, az Alcoa-ban kezdett dolgozni Hollandiában gépészmérnöként, később mint mérnökiroda- és karbantartás-vezető. 1993-ban az Alcoa 50,1%-os tulajdonszerzésekor érkezett a Köfém Préműbe, ugyanilyen beosztásba, majd 1995-ben termelés-vezető, 1996-ban gyáregységvezető lett. 1997-től 2000-ig az USA-ban és Olaszországban dolgozott, majd 2000-ben marketing és értékesítési vezetővé nevezték ki Közép-Európába. 2002-től újra a gyártásban dolgozik, két holland üzemet vezet, és 2005-től visszatér az általa második hazájának nevezett Magyarországra, az Alcoa Köfém Prémű Gyáregység élére. Mint mondja: „18 év munka után az alumínium préművekben még ma is mindennap kihívást látok az alumínium profilok mind szélesebb körű alkalmazásában, és egyik fő célom, hogy mindez együtt járjon az alumíniumfelhasználás növekedésével Magyarországon is”.

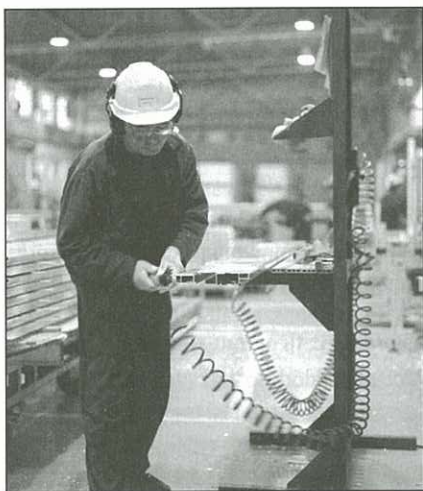
Székesfehérváron több mint hatvan éve sajtolnak alumíniumprofilokat. Az ígéretes műszaki környezet és munkakultúra volt az, ami a rendszerváltás után, a privatizáció időszakában felkeltette a világóriás Alcoa érdeklődését. Az Alcoa által bevezetett korszerű termelési technológiák és vállalatvezetési rendszerek biztosították, hogy a cég továbbra is meghatározó elem legyen a magyar gazdaságnak. A globális piac és gazdaság által teremtett környezet folyamatos változtatásokra készíteti minden iparág felelős vezetőit. Ezt példázza a norvég Orkla és az amerikai Alcoa lépése, aminek eredményeként 2007 június elején – egy globális szervezetben – Sapa AB néven egyesítette az Orkla csoport tulajdonában lévő Sapa (svéd) és az Alcoa lágy ötvözetű alumíniumprofilokat termelő egységeit, felismerve, hogy az autó- és acéliparban zajló folyamatokhoz hasonlóan ebben

az iparágban is strukturális változtatásokra van szükség.

Az új cég – melyben az Orkla rendelkezik a többségi tulajdonnal – piacvezető pozícióval rendelkezik, ami Európában 19, míg Észak-Amerikában 27 százalékos részesedést tesz ki. Az egyesített cég összességében 12 ezer munkavállalót foglalkoztat, 2006. évi nettó értékesítése pedig 4,6 milliárd dollár.

Az egyesítés a székesfehérvári Alcoa Kőfém Kft. présmű gyáregységét is érintette, amely cég ebben az átalakulási folyamatban – jogutódlással, 2007 májusától Prémű Alba Kft., majd szeptembertől már Sapa Profiles Kft. néven – önállóan, a Sapa AB részeként szolgálja ki megrendelőit. Az Orkla ezzel a legnagyobb norvég érdekeltségű céggé vált Magyarországon.

A Sapa Profiles Kft. a legalkalmasabb helyszín sajtolt alumíniumprofilok, -csövek, -rudak és -alkatrészek vásárlására Magyarországon. Több mint fél évszázados tapasztalattal, a termék létrehozásá-

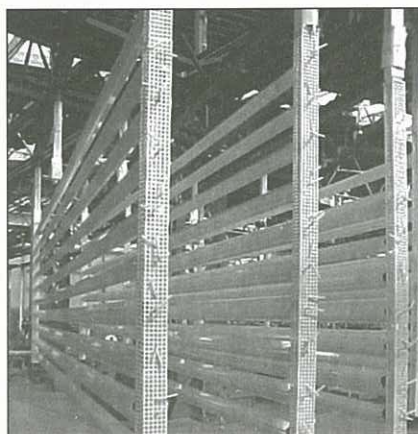
nak teljes folyamatában áll vásárlói rendelkezésére a profil megtervezésétől a gyártáson át a kiszajtoló termékek alkatrészéig történő további megmunkálásán keresztül a felületkezeléséig.

A Sapa Profiles Kft. hét présgépről kínálja profiljait, amelyek hat és tizenegy coll közötti méretű tuskók sajtolására alkalmasak, 100 g – 20 kg folyóméter súlyig. Az alkatrészgyártó üzemben a profilok további megmunkálása (darabolás, kivágás, marás, lyukasztatás stb.) és a különféle komponensek előszerelése történik, hogy felhasználásra kész állapotban adhassák át a vevőknek.

A repülőgépipart kivéve szinte minden területen találkozhatunk gyártmányaikkal. Ezek között megtalálhatóak az autóiipari szerkezeti elemek, például küszöbök vagy lökhárító törésálló ötvözetből; motorfelüggesztés, csomagterfedelek, amelyek a legtöbb esetben a felső kategóriás autók, mint pl. Ferrari, Porsche, Audi, Aston Martin, BMW stb. fontos alkatrészei lesznek.

A nyílászárók és épületszerkezeti elemek gyártásához itt készülnek az ajtók és ablakok, épülethomlokzatok, üvegházak (belső kertek, télikertek) hőhídmentes profiljai; szükség szerint festett és eloxált felülettel.

Szállítóeszközökhöz gyártanak hajlított és megmunkált vezetősíneket (redőnyhöz, függönyhöz), oldalfalakat; ha szükséges beszerelésre kész állapotban megmunkálva, felületkezelve.

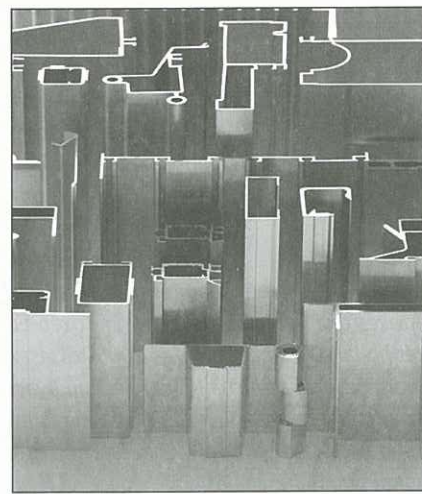
Az egyéb területeket, amelyeken még megtalálhatóak a gyártmányok, már sorolni is hosszadalmas. Különböző profilokat épít be termékeibe az elektronikai eszközöket, gépszerkezeteket, gép- és bútorelemeket, meglegházakhoz való alkatrészeket, napkollektor kereteket előállító ipari üzemek sora szerte Európában.

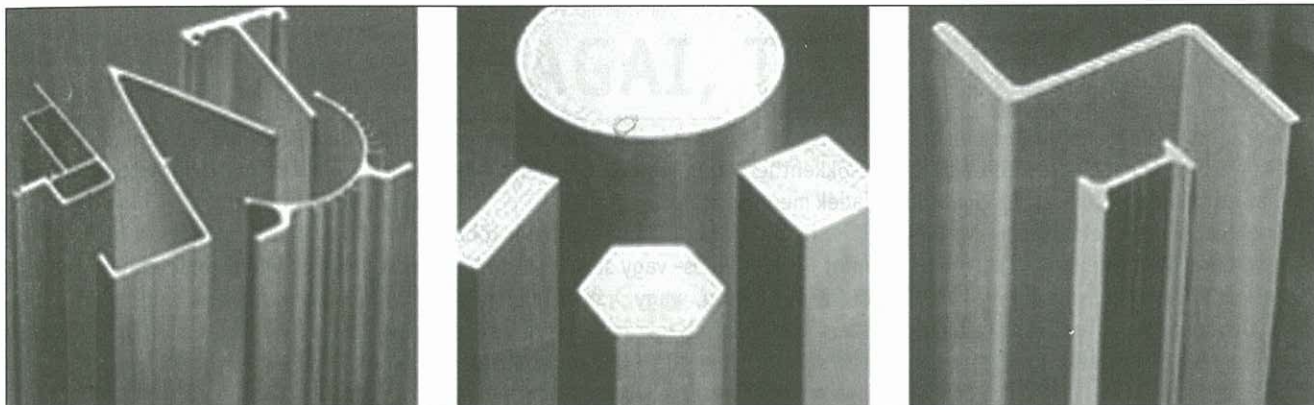

A cég áruházi értékesítésében található a legbővebb szabvány profilkatalógus Európában (Bp. XXIII. ker., Ócsai út).

A cég már az Alcoa időszakban is szembesült azzal, hogy a könnyen gyártható, alacsonyabb hozzáadott értékű termékekkel az olcsóbb munkaerőköltségű új piaci szereplők belépése okán már nem versenyképes az európai piacokon.

Az elmúlt három évben kezdték el megfordítani az arányokat a magas hozzáadott értékű bonyolultabb termékek irányába. Ma ez az arány már 60 százalék fölött jár, ami azt jelenti, hogy új vevőket, piacokat keresve havonta több mint 200 új terméket vezetnek be. A Sapa ebben a tendenciában Európa minden régiójában az élen jár, így az irány a fehérvári gyár számára is adott, merre is haladjon. A Sapa speciális tréning programokat szervez a potenciális vevők tervezői számára, hogy megismertesse velük az alumíniumprofilok alkalmazásában rejlő lehetősége-

ket, melynek során együtt tervezik meg a terméket, sok esetben kiváltva a korábban alkalmazott – fa, acél, műanyag stb. – alkatrészeket is. A program a székesfehérvári gyárban is bevezetésre kerül.

Az új cég jövője szempontjából előnyös a vegyes vállalatban résztvevők erejének és szakértelmének egyesítése, ami a végén a vevőknek, de az itt dolgozóknak is hasznára válik. A megnövekedett erőforrások révén a világ minden pontján műszaki szakértelemmel megtervezett központok épülhetnek a kutatási és fejlesztési tevékenységek növeléséhez, jelentősebb összegeket fordítva az egyedi megoldásokra. A Sapa most is jelentős kutatóbázist működtet Svédországban.

Az új vállalat decentralizált üzleti modellje révén az összes piacon közelebb kerülhet ügyfeleihez, akikkel szorosan együttműködve fejlesztheti ki az általa kínált megoldásokat, „megtanítva” őket az alumínium egyre szélesebb körű alkalmazási lehetőségeire termékeikben. Ebben a szellemben az a cél, hogy Magyarországon is tovább növekedjen a piaci részesedésük. A stratégia egyszerű, mindezt a versenytár-

saiknál jobban szeretnék megvalósítani.

A Toyota által a gyártási és logisztikai elemek rendezésére, valamint a beszállítókkal és megrendelőkkel való interakcióval kapcsolatos problémák megoldására alkalmazott munkafilozófia segítette a vállalatot abban, hogy a világ legnyereségesebb gépjárműgyártójává váljon.

A Sapa szervezetében korábban Genesis néven, az Alcoa-ban Alcoa Business System néven ismert üzleti eszköz már használatban volt a termelékenységi és a teljesítmény javítására, ami a továbbiakban a Sapa szervezetének minden szintjén még hangsúlyosabbá válik. A Genesis a Toyota Production System rendszerén alapul. A Genesis az új szervezetben szükséges összes tennivaló kiindulópontja. Egy lapos szerkezetű szervezetet kell létrehozni, ahol mindenkinek ugyanaz a célja. Ez segíti a céget a termelékenység növelésében és a pénzügyi teljesítmény javításában.

A Sapa vállalatának arra kell törekednie, hogy az alumíniumipar Toyotája legyen belőle.

A székesfehérvári cég a Sapa három európai régiója közül földrajzi elhelyezkedé-

se okán a közép-európai részhez tartozik, mely piaci szempontból főként az Európai Unió tíz új tagját és Németországot – amelyek a legnagyobb – foglalja magába.

A Sapa Profiles Kft. az új cégben is a legnagyobb vállalat, amely 850 fővel várhatóan 300 millió eurós árbevételt ér el, exportálva a 85 000 tonnás éves termelésének több mint 90%-át. Az új cég továbbra is jelentős foglalkoztató marad a régióban.

A június óta eltelt időszakban az egysüléssel, az új szervezeti struktúra kialakításával, az üzleti folyamatok harmonizálásával, az önálló lét megteremtésével kapcsolatos teendőkön túl komoly előkészületek történtek a jövő stratégiájának megformálására is. Az üzleti tervek összeállítására is. Az üzleti tervek összeállítása még folyamatban van, de az már elmondható, hogy jelentős, többmillió eurós fejlesztésekre van kilátás. Folyamatban van már CNC-s megmunkálógépek megrendelése az alkatrészgyártás területére, melynek nyomán új munkahelyek jönnek majd létre, de jut a befektetésekből a jelenlegi berendezések minőségét, megbízhatóságát, hatékonyságát növelő korszerűsítésére is.

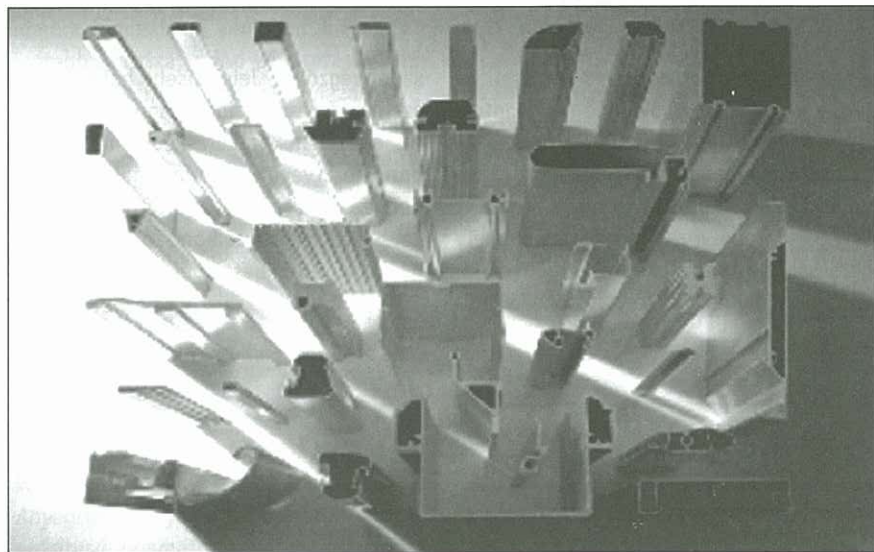
A tavalyi év végén jelentették be, hogy a Sapa Székesfehérváron hozta létre a globális, pénzügyi és adminisztrációs központját, mely szolgáltatásokat nyújt az európai és az észak-amerikai cégei számára. Már kinevezték a központ igazgatóját, aki elkezdte munkatársai felvételét, a folyamatok és rendszerek felépítését, hogy 2009-re a várhatóan 100 fős csapat megkezdhesse a tevékenységét.

Cím: 8000 Székesfehérvár, Verseci u. 1-15.
Telefon: +36 22 532-400

Fax: +36 22 532-401

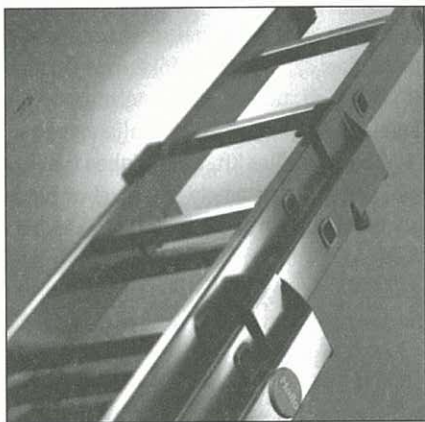
sapa:

www.sapagroup.com/hungary

Tudta-e...

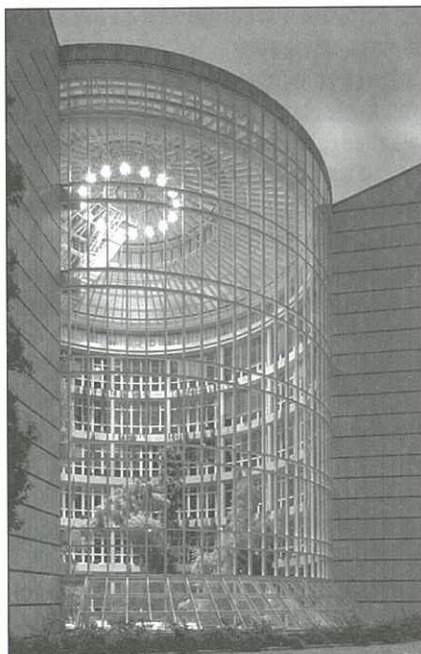
...hogyan az alumínium a legértékesebb hulladékanyag, ami hatásos ösztönzést jelent az újrahasznosításhoz. Az Egyesült Államokban évente előállított mintegy 100 milliárd italosdoboznak körülbelül kétharmadát hozzák vissza újrahasznosításra. Ugyanez igaz az autókban található alumínium 85-90 százalékára.

...hogyan az alumíniummal mindenki nyer. A több alumíniumot tartalmazó autók könnyebbek, kevesebb üzemanyagot égetnek el, és károsanyag-kibocsátásuk is csökken. Az újrahasznosítással ezen felül megtakarítható annak az energiának a 95 százaléka, ami az alumínium frissen, érc-

ből történő előállításához szükséges, és csökkenthető az elhelyezendő szilárd hulladék mennyisége is.

...hogyan egy tonnányi alumínium több mint 60 ezer kólás- vagy sörösdoboz előállításához elég, vagy hét nagyméretű személyautó kocsiszekrényét lehet belőle elkészíteni. Elegendő 40 ezer számítógépes memórialemez elkészítéséhez, amire

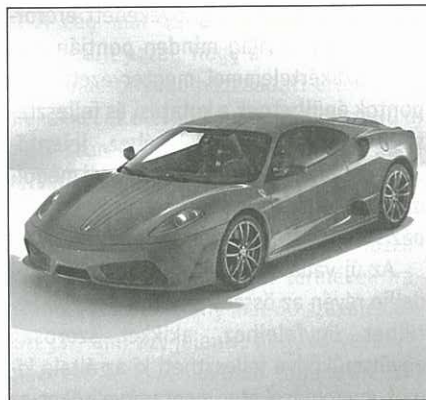

ráfér az eddig kiadott összes könyv tartalma. És mindez egy teherautónyi porból. Majdnem varázslat.

...hogyan a székesfehérvári gyár termékei eljutnak a világ minden tájára, s a legkülönbözőbb formában (autóalkatrészek, nyílászárók, világítótestek stb.) tárgyasulnak.

...hogyan a Sapa Profiles Kft. az új cégben is a legnagyobb vállalat, a 850 fővel várhatóan 300 millió eurós forgalmat ér el, a 85 ezer tonnás éves termelésének több mint 90 százalékát exportálja.

...hogyan az irigyen lesett autócsodáknak – mint az Audi TT, a Ferrari vagy a Porsche különféle modelljeinek – fontos elemei a fehérvári présüzem termékei?

Taggyűlés az Öntödei Múzeumban

Immár hagyományos helyszínén – az Öntödei Múzeumban – tartotta évnnyitó taggyűlését a Fémszövetség. A „ház” nevében Molnár István köszöntötte a résztvevőket, majd megkezdődött a napirend szerinti munka. A 2007. évi mérleg és beszámoló, valamint a 2008. évi munkaterv és költségvetés elfogadása után a másodnyers-

anyag-kereskedelem időszerű kérdéseit vitatták meg a résztvevők, különös tekintettel a színesfémhulladék-piac kriminalizálására és a manipulált lakossági közhangulatra. Megállapították, hogy a tervezett törvényi szabályozás-módosítás csekély hatással lesz az egyébként is törvényen kívül (engedély nélkül) folytatott tevékeny-

séget végzőkre. Jelentősebb hatása lenne az ellenőrzések szigorításának, rendszeressé tételének, a kereskedelmi folyamatban résztvevők azonosíthatóságának. Kedvező hatása lehet a fordított ÁFA bevezetésének a környező országokban. A taggyűlés kötetlen beszélgetéssel zárult.

Szablyár Péter